

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Primam Digesti Novi

Bartolus

Lvgdvni, M.D.LXVII.

Censibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96158](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96158)

¶ iudex negligens tenetur ad interesse, vt dicitur. s. fallit hoc, quā do p eod. negotio potuissent adiri plures iudices: qz si primus aditus neglexerit facere iustitiā, no ppter ea facit lite suā, quasi no censetur dānitare petentē, ex quo ad aliu potuit habere re cursu. Et hoc tenet no. Bar. in l.ij. §. si tam vicinū, de dā. infe. Sed Ang. ibi contra, quia post qd ille iudex est aditus, corā alio nō debet para verari. l. i. in fi. C. de alic. tol. z ei non est imputā dum, si ad aliu non recurrit. Nec ob. ter. in d. §. si tam vicinū: qz ibi loquitur, quando officium magistratus fidebat, nec poterat implozari propter ciuitate presidis, vel p rectoris. ideo non pot dici negligēs ipse magistratus, secus qd essent iudices, quozū vnus posset adiri. Et secundus enim, dicitur Bar. posset intelli gi, quando officiu iudicis foret ordinatum solum in subsidium, z ob necessitate alterius superioris, qui postea de facili nō pos set adiri. Ita dicit ibi Ang. re vera text. non pbat opin. Bart. tamen ad d. l. i. in fi. de alic. tol. potest dici, qd ibi iudex aditus non erat negligens. Facit qd dicit in l. i. p. ius. de oper. no. nūt. z vide qm. in d. §. si tam vicinū, z in d. §. si p. ius. z ibi dicit post Bar. z ibi vide. z in l. m. l. i. C. de iudi. z adde ad materiā qd dicit in l. i. in fi. p. ius. s. de appel.

¶ P. P. An ista lex heat locū in iudice absolente ab ob seruatione iudicij, vide qm. in l. pen. in vlt. no. C. de pact.

b Alex. ¶ Facit ad hoc. Adde vnu. an iudex qui ex voluntate, vel ex forma statuti commisit casus consilio sapientis, z iudicando secutus est tale consilium, int. qui, an faciat lite suam, vide Bar. z post eum dominū Alex. in l. si conuenit. s. de re iud. z adde not. Bar. in l. i. §. si plures, an vers. tertio, quero, de exce. cit.

c Alex. ¶ Itē quid. Et vide de ista materiā in c. de emp. z ven. p. ymo. z per Bal. de materiā huius l. in l. mancipia. C. de ser. fugit. z ibi querit, quādo sit deponendus c. citas ab officio.

d Alex. ¶ Item quero. Vide qm. in d. l. diuus. s. de re iud.

e Alex. ¶ S. quid. Vide Bal. in l. si. C. de hēn. emp. z in d. l. pe. in fin. C. de pac. z ibi Saliz. qm. in d. l. diuus. in vlt. col. vide Bar. in l. si. s. a. men. sal. mo. d. per. z in l. i. C. de iudic. lib. r. z in l. i. s. de prorege. zc.

f Alex. ¶ Quero qd. An iudex nolēs admittere p. bationes, z no lens administrare iustitiā, s. negligens in administrāda, teneat actione in factum, z ex quasi maleficio, vide Bar. hic, z in d. l. i. C. quomodo z quādo iud. z in l. i. §. an eum. s. de dam. infe. z ibi p. ius. tex. in casu suo tenet, qd detur actio in factum ad in terelle. Ang. in d. §. in cū. z Bar. hic videtur concludere, qd sic, ex auth. vt dicit iud. qd intelligas, vt hic, in fi. per Bar. z Ang. in d. §. in cū. non autem, qd teneat secundum eos ex tit. de oblig. que ex malef. Contra riu tamen sentit gl. in non quicquid. q. i. z ibi no. Bar. s. de iud. Et an iudex negligens facere iustitiā, te neatur, z incurrat pena. cum eterni tribunal. de re iud. in vj. vide ibi Jo. and. z in c. collecti. de p. ius. z ibi concludit quod nō. Et ad predicta adde bonam gl. ue habet in c. hoc etiā. §. q. vj. vbi tex. videt velle, qd iudex negligens et facit litem suam. Et ibi etiā tangit de potestate, qui male iudicant per imperitiam sui officio, z de quo in l. ex hoc edicto. §. qd q. iur. z cōcludit gl. qd solus officio tenet. z adde qd dicit in d. l. ex hoc edicto. z p predicta videtur magis puniri negligens facere iustitiā, quam male iudicans, qz negligēs indiffinēte tenet parti ad interesse, z sic ad verā estimatione litis. d. §. in eum. licet male iudicans si p imperitiā iudicauit, tenet in qnāto iudici equū videbit qd mi nus vj. quā vera litis estimatio. p. no. Insi. de obl. que ex quasi delict. z p. l. si filius. s. de iud. Sed si dolo, tunc tenet ad verā esti matione. l. si. C. de pena iudic. qui ma. iud. z tunc aut de alijs pe nis tenet de quib. ibi. Ratio huius potuit esse, qz negligens fa cere iustitiā non vj habere aliquam excusationem: s. ille qui male iudicat. z administrat, s. male, si facit per imperitiā, ma gis vj tunc tolerandus: sed si imperitiā iudicantis fuit supina, d. z videre, qd tunc teneatur ad veram estimationem, vt no. gl. in d. tit. Insi. de ob. que ex quasi delict. sic est tunc idem, qd in ne gligente. Secus qn non fuit supina Ignorantia, vt qz errauit in lege difficulti. vt ibi etiam no. glo. An autem contra iudicantem male per dolum possit iurari in litem, tetigit Ang. in d. §. in cū. Sed tu recurre ad l. in actionib. s. de in litē iuran. z vide qm. in d. §. in eum. vide tamen l. si quis in conscribendo. in fin. cum ibi not. C. de pactis. z quod notat Barto. Baldus, Angelus in l. mancipia. C. de ser. fugit. z repetit dominus Idet. de Anch. in l. pen. circa fi. s. de appel. vide Bal. in l. si quando. C. de testi. Et quid in iudice non expediente processum iuxta triennium, si instantiam, dixi post Bar. in l. Scius z Augerius. s. ad leg. sal rictiam. z dicit in auth. scenicas non solum. zc. qd ita facit lite suā iudex negligendo, sicut faciendo, vide quod dixi in l. que situm. s. de re iud. z Bal. z Ang. in l. mancipia. C. de seruis fugitiuis. z vide ad materiā l. p. ius. s. sane. cum §. p. precedentis. de magistr. conue.

De proxenetis. Titu. xiiij.

LEX I. **Roxenetica** No. quod proxenetica habet officij iudicis pro salario

LEX II. **Proxenetica** Not. qd proxenetica tenet in de dolo, z lata culpa omnia sequentia prosequere, vt in gl.

Decensibus Titu. xv.

LEX III. **Latam** In si. no. priuilegium personale ex, tinguitur cum per sona, sed priuilegium reale transit cu rext bica ab abnitiis in l. in om nibus. §. de reg. iur. z per Dy. in c. priuilegium perso nale. extra de regu. l. r. lib. vi.

ADDITIO. a Alex. C. Etatem. In materia huius leg. vide l. quicunqz z ibi Dy. z Bal. C. de seruis fugitiuis. b Roma. Adde etiam ad hanc legem Ludo. Ro. in consi. suo lxxv. vtrum presentia debet reddi vt fuit soluta.

LEX IIII. **Orma** No. qd ad hoc vt fundus sit certus d. z ponit locus, z duo cōfines. Dic de hoc vt dixi in l. libellozum. s. de accus.

ADDITIO. a Roma. Vide Bar. in l. demonstratio. s. de condi. z demon. vide Bal. per istum text. in rub. C. de contrah. emp. in xvj. q. q. res q vendit in venditio d. z confirmari, vel aliter demonstari. b Officialis super catastro d. debet minuire libram quando res est a sumine exportata, vel exsiccata. c Gabella soluitur pro agro vbi est. d Agere cōtra forensen pro fundo, qui est in hac ciuitate possus actione reali, vel mista, non mere personali.

1 **Illamequitatem** No. quod officialis super catastro d. z minuire li. biam, si res est a sumine exportata, vel vinea b est exsiccata sine culpa possessoris. Secundo not. qd t de agro d. z solui gabella in loco vbi est. c Contra hoc oppo. qd forensis, non possit imponi collecta. l. rescripto. §. si. s. de in iur. z bon. Sol. Rog. intelligit qd hic ciuitas habeat de hoc specie p. a. illegitimum, innumerum. §. pe. s. de m. r. bon. Sed tu dic, qd hic loquitur de cēsu vel tri buto, quod est onus reale: ibi loquitur de collecta, que imponit persone p. rebus. ¶ Quero, an p. profundo, qui est in hac ciuitate possus hic commentre forensen, video aut ago actione rea li: possus, vt C. vbi in rem actio. l. i. z l. si. Aut volo agere actio ne mista z idem. C. vbi de criagi. opo. l. i. z ij. Aut volo agere actione mere personali: z non possus, arg. s. ad munici. l. liber tus. §. sola. z hoc notanter hic dicit glo.

ADDITIOES. a Alex. C. Catastro. Catastrum, d. z minui pro reb. a sumine ex portatis, vel aliter deterioratis. Adde Bal. in l. etiā. de exce. rei iud. z Bal. in l. acceptam. in vlt. q. C. de vlt. r. Bul. z alios in l. id quod. §. de consi. pe.

b Roma. C. El vinea. Vide multa similia per Romanum con sil. cccxvj. c Immunitas in dubio videtur concedi in reb. z nō persone. d **Quantum** Quero, vt vtrum in dubio immuni tas videtur concedi reb. vel persone: s. l. hic videtur intelligere, qd videatur in dubio concedi rebus, nisi aliud agatur, vt gl. super ver. extinguatur. quod exa mina, vt dixi in l. pen. s. de serui lega.

1 **Sicum ego** Not. qd d. assignare rem in cata stro assignare. a **Sicum ego** Not. qd d. assignare rem in cata stro non ille qui bz ius petenti, s. qui possidet, vt hic, quod tene menti.

ADDITIO. a Roma. C. In catastro. Vide aliter per Panoz. cōs. l. iij. ad fi. vol. a. z consi. xxiij. in iij. dubio. vol. ij. b **Si quis veniam** No. hunc. §. Ex quo ha bes, qd quod quis pot pete re, vt emendetur catastro eius. Sed quero, intra quod tempus? Rūdo intra annū tñi, vt C. eodem. l. qui grauatos. lib. vi.

ADDITIO. a Alex. C. Si quis venia. No. singular. qd quis intra tñi potest pe tere quod emendet sibi catastro: z sic videtur quod isto cali officio